

Şu syry hiç kime aýtma

Category: Halk döredijiliği we rowaýatlar, Kitapcy, Sözler
написано kitapcy | 23 января, 2025

Şu syry hiç kime aýtma ŞU SYRY HIÇ KIME AÝTMA

Arap kabyla başlyklarynyň biriniň örän owadan we ýüwrük bir aty bar eken. Bir baý adam şol aty ele salmak isleýär. Ol arap şeýhine adam iberip, şol aty almak isleýändigini, näçe baha kesse, tölemäge taýyndygyny aýdýar.

Şeýh: «Meniň atym satlyk däl, men ony hiç bir baha, näçe ýokary bolsa-da, satmazlyga ant içdim» diýýär. Emma bu jogap baýy kanagatlandyrmaýar. Ýene-de adam iberip, eger satmaga razy bolmasa, men ol atyň deregine on at bermäge taýýar diýýär. Şeýh on at berse-de, söwda etmäge razy däldigini aýdýar. Mahlasy, baý näçe haýys etse-de, adam iberse-de, şeýh atyny bermäge razy bolmaýar.

Ol baý adam ýaňky aty getirmäge örän höwes edýänligi sebäpli, bırsalyň-da rahatlanmaýar, hemise öz ýanyndan oýlanyp gezýär. Ahyrsoň köne egin-eşik geýip, şeýhiň atyny münüp geçýän ýolunyň gapdalynda gizlenip, şeýhiň geçmegine garaşyp oturýar. Iki-üç sagat geçmişen soň, atly şeýh uzakda peýda bolýar. Haçan-da, deňine gelende, ýaňky adam ahy-nala edip başlaýar, ýüzüni-de gizleyär. Şeýh onuň ahy-nalasyny görüp, atyndan düşüp:

- Sen kim, näme üçin beýle ahy-nala edýärsiň – diýýär. Ol adam boguk ses bilen:
- Men bir garyp adam, kireýine ulag tutar ýaly pulum ýokdy. Köp pyýada ýol ýöräp, halys ýadadym, indi ýöremäge asla güýjüm ýok – diýip jogap berýär.

Şeýh bu adam hakykatdan-da, dogry aýdýandyryr diýip pikir edýär, oňa ýüregi awaýar we:

- Men şu aty saňa berýarin, şuny mün-de ilkinji baran obaňda, men barýançam, garaş, men baryp aty alaryn – diýýär.

Ol adam haýyr dogasyny edip, ýerinden turýar we şeýhiň kömegin bilen ata münýär, atyň uýanyny gowşadýar, at ýola düşýär. Şu pursatda ol adam şeýhe ýüzlenip:

– Wagtyň biderek geçirme, maňa-da garaşma. Men seniň atyň satyn aljak bolan adam, emma sen razy bolmadyň. Indi men şu hile bilen aty senden aldym, gaýdyp-da ony saňa bermerin, Alla ýaryň! – diýýär-de, aty haýdadyp gitmekçi bolýar. Şeýh oňa garap:

– Sabyr et, seniň bilen bir möhüm işim bar – diýýär. Ol adam:
– Náme işiň bar, tiz aýt – diýýär. Şeýh:
– Goý, bu at seniňki bolsun, onuň bahasyny-da senden almak islämok, emma Allatagalanyň adyndan kasam edýärin, şu wakany hiç kime aýtma, diňe sen bilen men bileýli – diýýär. Ol adamda:

– Kabul edýärin, ýöne şonuň syryny we peýdasyny aýtmak şerti bilen – diýýär. Şeýh:

– Eger şu wakany gürrüň berseň, ol bütin sähra we çöllere ýaýrar. Netijede hakykatdan-da, bir biçäre adam ýolda galsa, hiç kim oňa ulagyny bermäge razy bolmaz, edil sniň mekirlik edişiň ýaly eder diýip pikir eder. Şeýlelikde, birnäçe biçäreleriň çölde galyp heläk bolmaklary mümkün – diýýär.

Ol adam şeýhiň bu gymmatly sözlerini eşidip özüne gelýär we atdan düşüp, ony şeýhe tabşyrýar. Şonda şeýh:

– Aty senden almaryl diýip ant içenim için, ony bozup bilmerin – diýýär.

Ol adam öñküden-de beter utanýar we:

– Onda maňa minnet edip, onuň bahasyny menden al – diýýär. Şeýh ynsap bilen bir mukdar pul belleýär. Ol adam-da şony töläp, islegli atyna eýe bolýar.

Pars dilinden terjime eden: Aşyrpur MEREDOW. Halk döredijiliği we rowaýatlar